

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLEZ, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk 15 centiemen.

Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 6 MEI.

De Kieshervorming.

Zooals wij het reeds verleden donderdag aangekondigd hebben, is art. 1 van het wetsontwerp der kieshervorming in de Kamer aangenomen met 64 stemmen tegen 54 en 9 onthoudingen. Door deze stemming wordt de cijns voor de gemeente kiezingen op den eenvormigen taks van 10 franken gebracht; dat is te zeggen dat het voortaan genoeg zal zijn om gemeente kiezer te zijn van zijne wezenlijke woonplaats in de gemeente te hebben, voor het tijdstip bepaald tot de herziening der kiezerlijsten, en in rechtstreeksche belastingen, patenten erbij begrepen, de somme van tien franken te betalen.

Deze schikking, die door het land met veel gunst is ontvangen geworden, zal het getal der kiezers merklijk vermeerderen. Aan het katholijk ministerie en aan de katholieke meerderheid der kamer zijn wij deze zoolang verlangde uitbreiding van het kiesrecht verschuldigd.

Men zou lang gewacht hebben, alvorens eenige uitbreiding van kiesrecht te bekomen van onze liberalen. Die jongens hebben altijd de woorden recht en vrijheid in den mond; maar wanneer het er op aankomt de minste uitbreiding van vrijheid of recht aan het land te vergunnen dan vindt men niemand 't huis.

Hoort eens welk lawijt zij in de Kamer maken tegen de kieshervorming. Wilde men hen gelooven dan gaat het nieuwe wetsontwerp de deur wijd openen aan de revolutie. De Internationale gaat België het onderste boven werpen en ons landje is een vogel voor de kat. Dat allemaal omdat eene kleine verandering aan de kieswet toegebracht is. Eertijds moest men vijftien franken betalen om kiezer te zijn. In het vervolg zal men kunnen kiezen, mits tien franken directe belasting te betalen.

Het lawijt dat onze liberalen tegen de hervorming maken, is een nieuw bewijs van den tegenstrijd welken die mannen gevoelen voor alle uitbreiding onderpublieke vrijheden. Deze les zal voor het land niet verloren gaan. De talrijke burgers die weldra het kiesrecht zullen genieten dank aan de vermindering van den cijns, zullen zich bij tijds herinneren dat zij de uitoefening van dit recht aan de katholieke leden der Kamer te danken hebben en dat het de liberalen alleen zijn die hun de genie-

ling van dit kostbaar voorrecht hebben willen ontzeggen.

De liberalerij!

Het gespuis is meester in Parijs, en regeert er door schrik en moord.

Zij zijn er zeldzaam deze die opentlijk de partij dier schelmen durven nemen. hunne werken goedkeuren en verdedigen. Niemand wil bekend staan als iets gemeens hebbende met deze verfoeijelijke schurken, men schrikt voor den algemeenen afkeer, voor de algemeene verachting welke zij, geheel de wereld door, ontmoeten bij al wie het minste gevoel van eerlijkheid bezit.

Nogtans maken die mannen met hunne leerlingen geene school op hun eigen uit, zij zijn niet uit de lucht gevallen, noch op eenen nacht, gelijk de champagne groot geworden.

Al die mannen zijn gesproten uit die partij die, hier gelijk elders, zich verschuilt onder den naam van liberalismus, en achter dat vrijzinnig masker, de verderfelijke grondbeginsels en leeringen belijdt en verspreidt.

De Belgische liberalerij is boezemvriend met de dwingelanden die het schrikbewind in de fransche hoofdstad op nieuw ingevoerd hebben. Dit blijkt zonneklaar als men de woorden en werken dier Parijsche woestaards met de woorden en leeringen onzer liberalen vergelijkt.

Wat zien wij de eerste daar verrichten? Zij verklaren het onderwijs uitsluitelijk wereldsch!

De priester wordt verbannen uit de school, uit het hospitaal, uit het gevanghuis!

Kerk en Staat verklaart men uitsluitelijk gescheiden.

Het budget der eerediensten wordt afgeschaft!

De goederen der geestelijkheid slaat men aan.

De geestelijken zelve worden beschimpt en gevangen genomen, de kloosterlingen mishandelt en uit hunne schuilplaatsen verjaagd, hunne goederen ingenomen!

En welk zal het laatste bedrijf van dit treurspel zijn, indien zijne uitvoerders den tijd hebben hun werk ten einde te brengen? Het vernieuwen van de walgelijke moordrijen der septemberdagen van 1792.

Is er daar wel iets in, dat de Belgische liberalerij kan afkeuren zonder hare eigene woorden en werken tegen te spreken?

Hoorden wij onlangs nog niet, de kopstukken onzer liberalerij in de Kamer met alle

geweld beweren dat het onderwijs om goed te zijn, volstrekt moest wereldsch zijn? hoorden wij eenen Bara niet zeggen dat hij de volstrekte scheiding van Kerk en Staat wilde? hoorde men het afschaffen van het budget der eerediensten niet vragen?

De liberalerij voert onverpoost eenen onverbiddeijken oorlog tegen geestelijken en kloosterlingen! Dagelijksch voert zij haat en nijd tegen hen aan; onophoudelijk betracht zij door hare redenaars hare schriften, hare spotprenten dezelve hatelijk en verachtelijk te maken.

Heeft zij reeds niet getoond ook, dat zij voor de verheurdverklaring der goederen niet terugdeinst? de wet waardoor de studie beurzen der katholieken gestolen worden, bewijst het genoegzaam; men heeft die rooverij wetmatig verbloemd, maar daardoor haar hatelijk karakter niet weggenomen.

De Belgische liberalen hebben dan ongelijk van de werken van hunne vrienden en kennissen van Parijs af te keuren; zij moeten met een hun eigen leedwezen afzweeren, anderszins heeft men volle recht van ze van valsheid en schijnheiligheid te beschuldigen. Deze die de leeringen belijdt moet er de gevolgen van willen; en indien zij nu de werken hunner geloofsgenooten afkeuren, het kan alleenlijk zijn omdat zij gelooven dat die leeringen hier noch niet rijp genoeg zijn om de zelfde vruchten voort te brengen omdat zij vreezen dat een opentlijke deelneming hen zou vermachten onder den algemeenen afkeer van het volk!...

Wanneer dan zal men dat eens ten volle willen begrijpen, om eindelijk ons verwoestend liberalismus geheel onmachtig te maken?

De groote bedevaart tot het miraculeuze beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Tongeren die den 24de dezer maand zal plaats hebben, zal ongetwijfeld eenen grooten toeloep van volk naar onze stad voeren. Van heden af worden groote voorbereidsels gemaakt in O.-L.-V. kerk en in de gansche stad voor de versiering van onzen ouden tempel en der straten waar de groote processie moet voorbij trekken.

Om 10 uren zal Mgr de Montpellier, bisschop van Luik, de pontificale mis celebreren gevolgd van de groote processie met het miraculeuze beeld van Onze-Lieve-Vrouw. Het zijn niet alleen de parochiën der stad of van het kanton die er deel zullen aannemen; verschei-

dene naburige kantons zullen er eene plaats in bekleeden. Onder anderen kunnen wij reeds melden de parochiën der kantons Wareme en Bilsen.

Na de processie zal Mgr de bisschop eene redevoering uitspreken. De rijke schat van relikwieën welken onze vermaarde tempel bezit, zal op het hoog altaar uitgesteld en aan de pelgrims getoond worden.

Men schrijft ons uit Maaseyck:

Ondanks het slechte weder, ondanks den staat der wegen die in waterplassen veranderd waren, hebben de stad en het kanton Maaseyck met den grootsten luister het jubelkeest gevierd der HH. Harlindis en Relindis. Ter dezer gelegenheid heeft alhier eene godvruchtige pelgrimtocht plaats gehad om van den Hemel de verlossing van den H. Vader te bekomen.

In sommige parochiën was de ijver zoo groot geweest dat men onder elkander had moeten loten om te beslissen welk lid der familie 't huis zou bewaken.

De gansche stad was versierd, alle straten waren met dennen beplant, met jaarschriften en vaandels gedecoreerd. Geen huis dat niet bevlagd was; op verscheidene punten verhieven zich zegebogen, overal waanden de vaandels, geen huis maakte uitzondering.

Gedurende het H. Misoffer opgedragen door Mgr den bisschop, werd de processie ingericht; en alvorens de prelaat de kerk verliet, was de eerste van reeds de kerk van Aldeneyck voorbij getrokken. De gansche stoet was niet minder dan anderhalf uur lang. Gij begrijpt dat het onmogelijk is zelfs eene korte beschrijving te maken van zulken stoet; ik zal zulks niet ondernemen. Die talrijke parochiën met hunne verschillende bannieren, de relikwiekas der H. Catharina gevolgd door de ambachten van Maaseyck; de relikwieën der HH. Harlindis en Relindis, die talrijke geestelijken der kantons Bree, Mechelen en hollandsche Limburg, de deken van Sittard en St-Martin te Luik vergezeldende Z. Hoogw. den bisschop, de leden van het kerklabriek en de commissie der feesten, ziedaar een klein overzicht der bestanddeelen der processie.

In de kerk van Aldeneyck, waar de H. Mis opgedragen werd door Mgr Warblings, nam Mgr de bisschop het woord op eene estrade die ten dien einde buiten de kerk gereed gemaakt was, en in tegenwoordigheid van ten minste 10,000 personen sprak hij eene roerende redevoering uit op den tekst: « Hæc est victoria qua vincit mundum, fides vestra. »

Na de aanspraak gaf Mgr. de Bisschop de benedictie met het H. Sacrament en het was een heerlijk schouwspel deze ontelbare menigte in de opene lucht het voorhoofd te zien buigen onder zijne zegenende hand.

Daarna had plaats de plechtige tooning der

EEN ZONDAG TE PARIJS.

(Vervoly.)

Wij zijn al voortwandellende de groente- en vischmarkten gevoerd, en zien nu de dames de la Halle, de welbekende vischvrouwen van Parijs, voor ons. Ellenlange steuren en ons onbekende soorten van visch, met reusachtige zeekeefften daartusschen, zijn wel waardig uwe opmerkzaamheid te boeien maar bovenal verbaast u de wonderlijke opschik en kleeding dezer dames want hier wordt, meer nog dan elders, alles door vrouwen aan den man gebracht. De elegant gekleede dame du comptoir, die ge in elk koffiehuis achter het buffet of in schier elken winkel achter den toog gezeten ziet, vindt ge hier als 't ware terug, maar bijna verholpen achter de hoog op elkander gestapelde moesgroenten en vruchten, achter gevogelte en visch.

Wat ze daar deftig zijn of wanen te zijn in haar zondagspak, die groente-vrouwen van buiten de stad, die echter den naam van dames der bal niet mogen dragen, welke alleen aan de vischvrouwen toekomt! Zij toeven slechts zoolang tot hare waren zijn verkocht, of de markt is afgelopen, om dan met blijden lach en vollen buidel de ledige karren als in triomf weer te bestijgen en de groote hoofdstad te verlaten. Ootzaglijk groote mutsen van zonderlingen vorm en eene kleeding van wonderlijke snede en afstekende kleuren omgeven de verhitte en roode gelaatstrekken en onverschillig gebouwd leden dezer dames. Nimmer zag ik zoolveel vrouwen van zoo kloeke en eerbied inhoezemde vormen bijeen, en dankte den hemel, dat ik met hare stevige vuisten geene kennis behoeft te maken. Wees meer voorzichtig en bekijk deze mannen niet al te zeer, of blijft niet al te lang nieuwsgierig eene uit de vergadering aanstaren; gij zoudt u voor 't minst een

stortvloed van gelukkig onverstaanbare scheldwoorden naar 't hoofd zien werpen, en welhaast uit het gedrang zoeken te ontsnappen. Hier alleen zou het u kwalijk vergaan, wat elders te Parijs vrij staat, het onbescheiden en brutaal elkander in 't gezicht zien der heeren en dames, en omgekeerd. Inderdaad overtreft die onbeschaamtheid alles wat ik mij ooit van zoo iets had voorgesteld, en ik begrijp niet, hoe meer zedige bevolkingen zich kunnen vergapen aan de manieren van Parijs, en deze stad als de leerschool der galanterie erkennen.

Wij hadden honger gekregen, bestegen een siacre en begaven ons naar eene der veel bezochte restaurations in de nabijheid van het Palais-Royal en het 800 kamers hevatende logement le Louvre. Dagelijks pleegt deze restauratie door vier duizend menschen bezocht te worden, maar des zondags klimt het wel tot zes duizend, en op feestdagen wordt het zelfs verdubbeld. 't is half één en waarlijk wel tijd om te ontbijten, want op het middageten moet men tot 6 à 7 uren wachten. De vlugge garçons belienens ons ijlings van brood en vleeschspijzer met koffie of wijn daarbij, of neemt eene kom melk-chocolade met fin en zeer wit tarwebrood. Ge zoudt hierna verlangen om op de gemakkelijke sofa half uitgestrekt een dolce far niente door te brengen, zoolang uwe gourige Havana- of Manilla-sigaar daurt, — want te Parijs zijn de sigaren afgrijpselijk slecht en overmatig duur, — maar niet alzo. In Parijs rookt men in de meeste koffiehuisen (van eenigen naam althans) niet: sommigen hebben kamers opzettelijk daarvoor ingericht, de meeste echter missen ze. Wilt ge dus het genoeven van te rooken te Parijs niet opofferen, doe het in de buitenlucht, in uw rijtuig, maar te huis of op eene publieke plaats — wel toe! elke garçon zou er den neus voor optrekken. Dus, maar weer haastig in den wagen!

Wij willen echter ditmaal onzen weg niet voortzetten in een omnibus of een siacre. Wij hebben partij gemaakt, en daar er dames, eene hollandsche en eene parijische, met hare echtgenooten van die partij zullen zijn, moeten wij, als van zelf spreekt, ons wat eleganter voordoen, en huren daarom twee zogenoemde voitures de remise, of bijzondere huurrijtuigen, die ons, van 's middags een uur tot middernacht, de kleinigheid van 64 francs, behalve een *pour boire* of drinkgeld aan de koetsiers, moeten kosten. Daarvoor echter hebben wij ook het genot van recht *fashionable* als heeren voor den dag te komen, in sierlijke kalossen, natuurlijk met geheel neêrslagen kap, koetsiers in hemelsblauw met zilver gemonteerd livree, en twee paarden voor elk rijtuig, rijden wij eerst meer dan een half uur door een waren doolhof van breede en enge, rechte en kromme straten, om ons gezelschap, 't welk op meer dan één uur afstands loogert, af te halen. Met algemeene stemmen besluit men tot een bezoek van St-Cloud, om zich daar in het Park der keizerlijke zomerresidentie met de schoone natuur en frissche buitenlucht te verkwikken.

Wij bestijgen met onze elegante dames de sierlijke rijtuigen, en voort gaat het in snellen draf, nu links dan rechts gezwenkt, tot wij de onafzienbare, meer dan vijf kwartiers recht loopende straat Rivoli bereiken.

Hoezeer heden noch de groote, noch de kleine waterwerken te St Cloud of Versailles springen, die telkens eene overgrote menigte menschen trekken, zijn er toch ontelbare scharen, door het schoone weder uitgelokt, op de been. Langs het stadhuis en de Louvre, welke met het daaraan nu verbonden keizerlijk paleis der Tuileriën een gebouw uitmaakt van 600 schreden lengte, naderen wij de heerlijke *Place de la Concorde*, een plein, zoo groot en door zoo'n prachtige gebouwen omgeven, als Europa gewis geen tweede zal kunnen aanwijzen. In 't midden daar-

van verheft zich de reusachtige, uit een enkel granietblok vervaardigde, 72 voet hooge en 250,000 pond zware obelisk van Luksor uit Egypte, tusschen twee kunstige fonteinen. Omziedende vestigt zich van hier uw blik op den met vele standbeelden rijk versierden ingang van den grooten tuin der Tuileriën en het daarachter gelegen paleis van dien naam. Voor u bemerkt gij de schoone marmegroepen van Marly, die op eene waardige wijze, aan beide zijden van den ingang geplaatst, ter opening dienen van de zoo grootsche lanen der Elysesche velden, die zich een half uur gaans lang uitstrekken, tot dat ze gesloten worden door den trotschen triomfhoog *de l'Étoile*. Rechts aanschouwt gij, aan het einde der breede en vorstelijke Koningstraat, de sierlijke zuilengalerij der prachtige Madeleinekerk, bij welke de *boulevards* beginnen. Links ziet ge over de brug der Eendacht, die met fraaie en stevige bogen de Seine overspant, op een schier eene prachtig kolonnade front van het paleis der Kamer van afgevaardigden.

De prachtige publieke en bijzondere gebouwen versierd door een groot getal schoone standbeelden, en de duizenden voetgangers en rijtuigen, die zich om u heen bewegen, maken eene indruk als of men in eene tooverwereld verplaatst is. Onwillekeurig duiken daarbij, voor den geest des vreemden beschouwers, de beelden van 't verledene op. Hier, waar de slanke granietnaald in hieroglyphen-taal den laten nazaat geheimzinnige dingen toespreekt, stond in 1793 de vreeselijke guillotine en liet de hoofden vallen van meer dan 1500 slachtoffers, onder welke zelfs een koning en eene koningin! — Maar wij willen heden met de Parijzenaars genieten en willen ons de heerlijke zomerzon door geene schaduwbeelden van een treurig verleden laten verduisteren, en liever ons in den vrede van het heden verblijden. Ziet, ginds in dat gebouw, werd de gewichtige vrede van Parijs gesloten,